

CVRČAK

Cvrčak

UVODNA RIJEČ

Dragi čitatelji,

Sa prvim proljetnim suncem, probudio se i naš Cvrčak. Javlja Vam se nakon dužeg vremena sa željom:

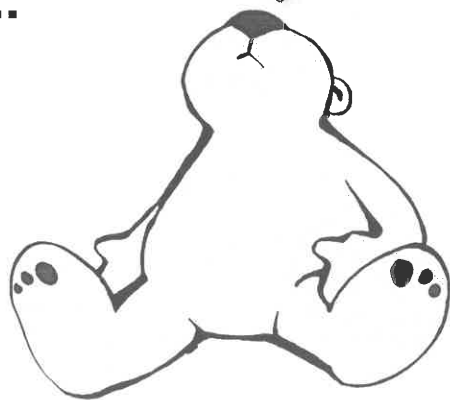
- *da Vas upozna sa aktivnostima koje su se događale, u našem vrtiću, u proteklom razdoblju;*
- *da Vas podsjeti koliko je truda i suradnje potrebno među svim članovima naše velike obitelji, a nadalje suradnje s Vama, roditeljima NAŠE djece;*
- *da Vam kaže kako nam je želja da vrtić uvijek bude mjesto zajedništva, uravnoteženih uloga i podijeljenih odgovornosti svih koji sudjeluju u procesu odgoja;*
- *da zahvali roditeljima koji su nam suradnjom i razumijevanjem, često iskazivali svoju podršku;*
- *da svima poželi ugodne i tople ljetne praznike, a školarcima uspješan početak školovanja ...*

A mi, mi ćemo dalje, nekad većim, nekad manjim koracima, bez bučnih obećanja, ali sa puno dobre volje i sa željom da djeca odrastaju u ljubavi, sigurnosti i povjerenju, kako bi jednog dana postali sretni i zadovoljni ljudi.

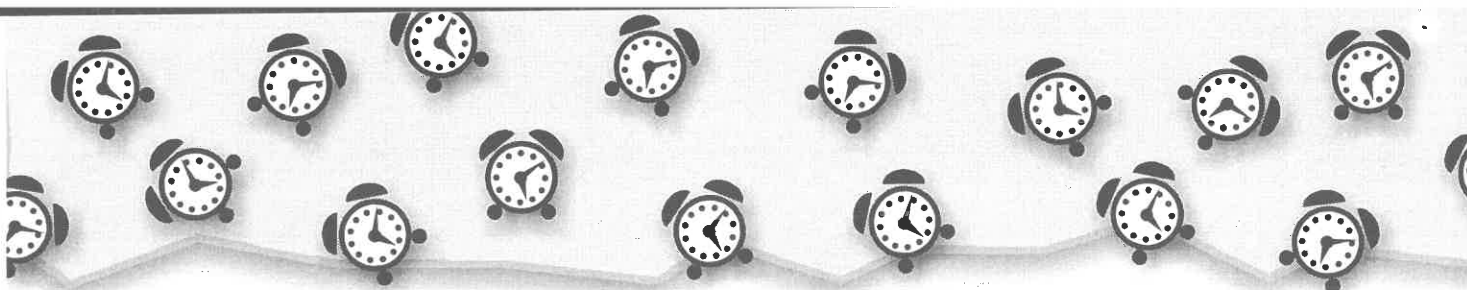
*U suradnji sa Cvrčkom
Vaša ravnateljica
Radmila Bišćan*

Uredništvo

Ines Kučić, Borka Karčić, Ružica Čoso,
Danica Sendo, Tatjana Hudec, Tanja Babić,
Lektura: Zrinka Jensch

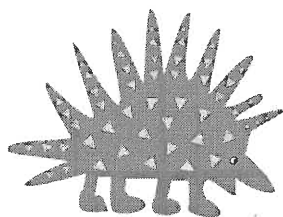

ŠTO SE U VRTIĆU RADI?

Zagonetka:
*Igle ima,
krojač nije.*

»Dobro jutro!« - naš se vrtić budi točno u **6.30** i otvara svoja vrata tetama i snenim mališanima.

Još je sve tiho. Malobrojni mališani i tete u zbornici čitaju slikovnice, razgovaraju i dogovaraju dnevne aktivnosti, a vrijedne tete kuharice već pripremaju topli doručak.

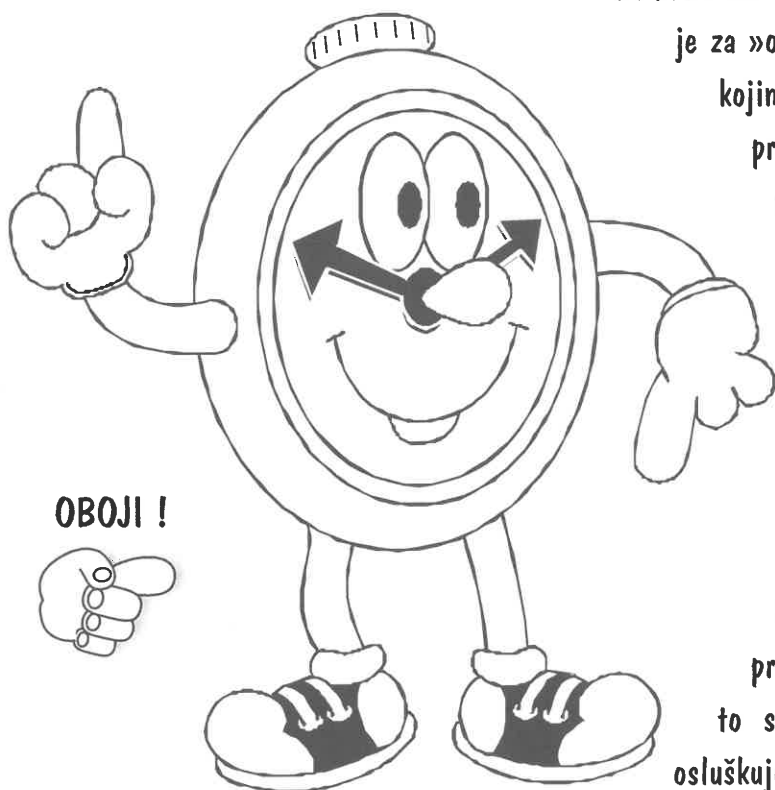
U **7.30** na okupu je cijela jutarnja smjena i započinju nešto življe igre u sobama dnevnog boravka i zajedničkim garderobama koje su osmišljene različitim i zanimljivim interesnim kutićima.

I doručak već miriše pa se djeca uglavnom sama poslužuju - jedu koliko žele i kada žele.

Do **9.00** sati sva su djeca već stigla, doručak je gotov i vrijeme je za »ozbiljne« stvari, a to su one aktivnosti i igre o kojima su se tete dogovarale i pomno isplanirale te pripremile sve što je potrebno za njihovu realizaciju. Pri tom su ih prilagodile dječjim interesima i uzrastu, zatim godišnjem dobu i društvenim zbivanjima - pjevamo, recitiramo, crtamo, slikamo, pričamo, glumimo, vježbamo, a najčešće i najradije istražujemo.

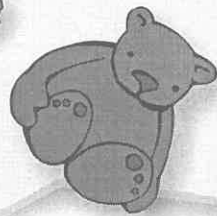
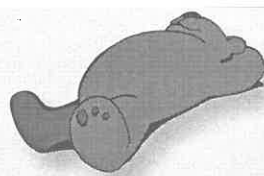
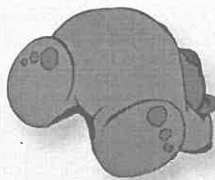
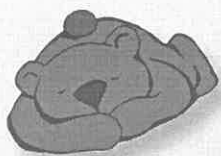
U **10.00** sati stižu i ostale tete, a tete kuharice poslužuju voćni obrok.

Nakon njega slijede igre na zraku-posjete, šetnje, promatranja ili igre na terasi, u dvorištu i slično, a i to su već unaprijed isplanirale i osmislile tete oslušujući dječje želje. Dok mi uživamo na zraku, stigle su i tete spremačice koje pripremaju sobe za poslijepodnevni odmor, slažu naše krevete, pripremaju pidžame i slično.

OBOJI !

Oko **11.00-11.30** počinju pripreme za ručak, a to su: pospremanje igračkaka u sobi ili dvorištu, uredno odlaganje jakni i obuće, obuvanje papuča, pranje ruku, pripremanje stolova, posluživanje - kod «starijih» samoposluživanje jela. Za ručak su se opet pobrinule tete kuharice i spremile nam nešto zdravo i ukusno. To su razne juhe od povrća, variva od povrća, zobeni odresci, pohani oslić, razne salate i tako... Netko to sve voli više, netko manje, ali svi se trude pojesti sve što je ponuđeno i ukusno pripremljeno.

Sad je već vrijeme da se krene na poslijepodnevni počinak. Operu se zubi, obuku pidžame, poslušaju se neka lijepa priča ili uspavanka i... laku noć...

Ima i onih koji će spavati kod kuće pa se oni igraju vrlo tiho u nekom kutiću do **12.30 (13.00)** sati. Ni predškolci ne spavaju, oni su «veliki» i nastavljaju s tihim igrama i aktivnostima do odlaska kući.

Oko **14.30-15.00** ponovno sve malo živne, djeca se bude, oblače, jedu užinu i već nestrpljivo čekaju svoje roditelje koje nisu »jako dugo« vidjeli i zagrlili.

Vrtić postaje sve tiši odlaskom djece kući, a to je najkasnije do **15.45** kada naše tete spremačice dovršavaju čišćenje i uređenje svih soba, kupaona, garderoba, terasa i cijelog vrtića.

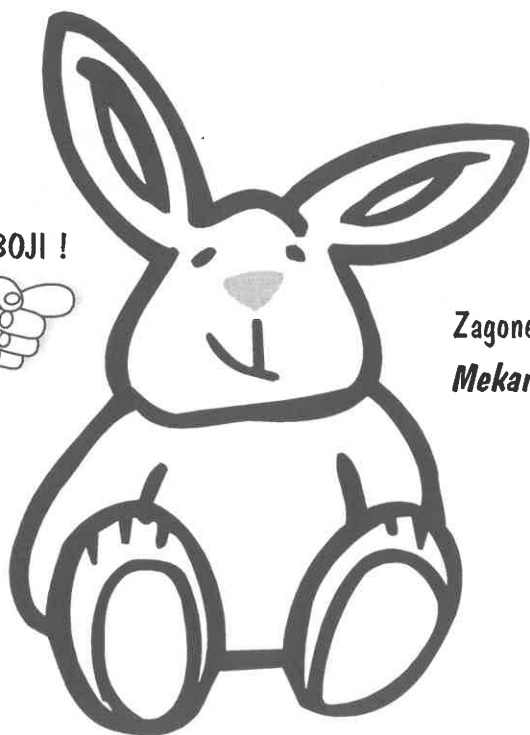
Ne smijemo zaboraviti da u vrtiću imamo i barba majstora koji može sve popraviti, tetu koja nam pere i pegla i šije lutkinu odjeću, stolnjake, posteljinu..., tete u kancelarijama koje paze da uvijek imamo dovoljno i igračkaka i hrane i svega što nam treba, tetu psihologicu u čijoj sobi svi mogu potražiti savjet i povjeriti tajnu, i tetu ravnateljicu koja sve nas, i velike i male, usklađuje u veliku obitelj.

Eto,...više nikoga nema...
vrijeme je da vrtić zatvori svoja vrata
i odmori se do novog jutra...:

»DOVIĐENJA!«

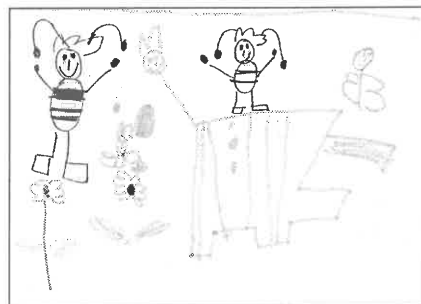
Danica Sendo
Ružica Čoso

OBOJI !

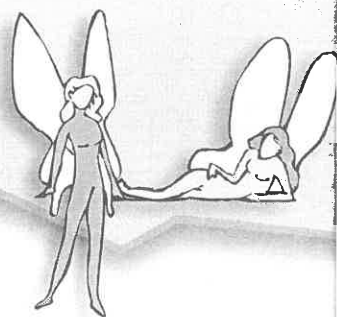
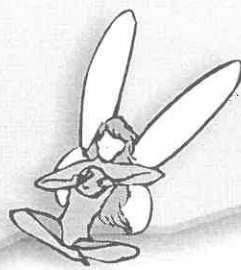
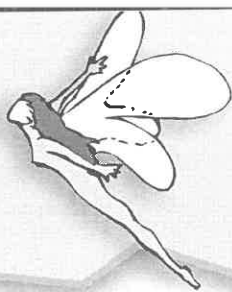
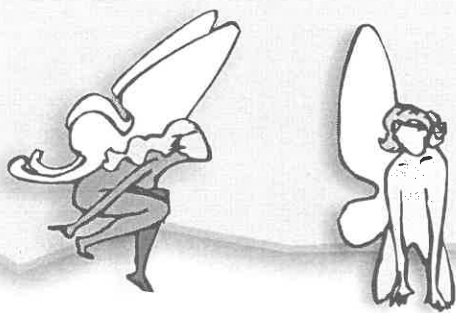

Zagonetka:
Mekan je, a u njemu spavaš

Sara (6 g.)

(Odgovor: KREVET)

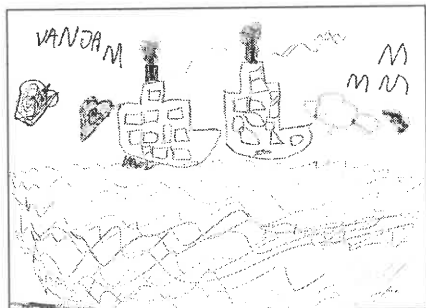

Marija (5,5 g.)

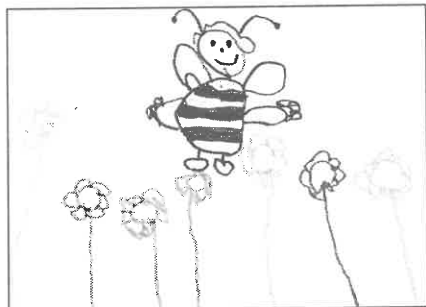

Zagonetka:

**Škare ima, krojač nije,
u vodi živi, riba nije,
oklop nosi, vojnik nije?**

Vanja (4,1 g.)

Robert (6 g.) ▲

Marija (5,5 g.) ▼

ŠTO RADE TETE U VRTIČU?

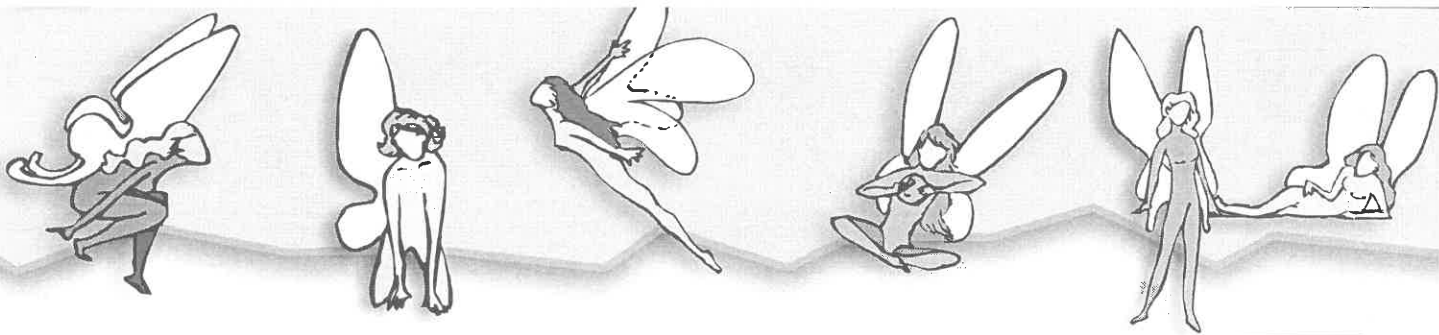
.... Kada tek dođu u moju skupini, jedva znaju kazati kako se zovu. Mnogi još ne hodaju, a svi plaču uplašeni su, zbunjeni, nemoćni. Iz dana u dan se upoznajemo, postajem za njih osoba od povjerenja, mnogi mi se raduju. Imamo sve više zajedničkih doživljaja, stvaramo i negujemo svoje rituale i navike, otkrivamo svijet bilja i životinja i neba, gledamo kako se mijenja vrijeme, iščekujemo i ispraćamo godišnja doba, blagdane, rođendane... Ponekad sam visoka koliko i oni, ponekad sam nevidljiva i čuvam im leđa, ponekad se udaljim i hrabrim ih da nešto učine sami. Kada se rastajemo, oni već znaju i mogu mnogo spretni su, znatiželjni, umnogome samostalni. Razmjenjujemo brojeve telefona, dogovaramo ponovne susrete. Dogodi se da ja zaplačem. Stručnjaci kažu da čovjek nikada u svojem kasnijem razvoju ne doživi toliko intenzivnih promjena koliko dijete u prvim godinama svojega života.

Za kvalitetan život i odgoj djece primarna je uloga roditelja i njihove prirodne, trajne životne zadaće, ali i uloga kompetentnog odgajatelja i kvalitete kojom je profesionalno obavlja.

To je izuzetno životna profesionalna uloga, usmjerena s jedne strane na prihvaćanje, zbližavanje, usmjeravanje, jačanje i na praćenje djetetova razvoja kroz kvalitetan stručno kompetentan međuljudski odnos te, s druge strane na stvaranje pogodnog okruženja (organizacijskog, materijalnog, prostornog, emocionalnog, socijalnog, i sl.), u kojemu će se dijete najbolje razvijati u skladu s osobnim potencijalima i dobi. Tako strukturirana profesionalna uloga više je od puke stručnosti. Ona u sebi integrira stručnost i osobnost odgojitelja. Pri procjeni kompetentnosti odgojitelja za rad s djecom predškolske dobi, stručnost se odnosi na profesionalna znanja i vještine, a osobnost na značajke ličnosti i životna iskustva svakog odgojitelja.

(Odgovor: RAK)

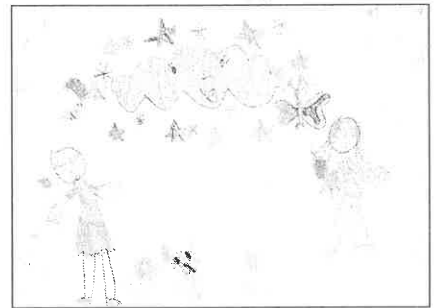

Znanja su znanja o djeci, njihovu razvoju i potrebama te sva druga znanja stečena tijekom profesionalnog obrazovanja koja daju smisao, jačaju i podupiru odgojiteljeve profesionalne oblike ponašanja ili mu olakšavaju donošenje odluka.

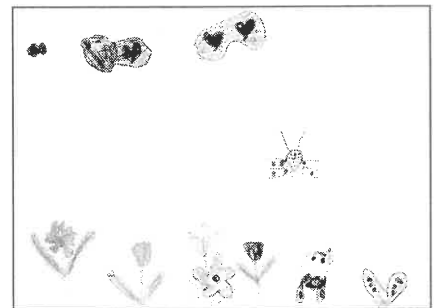
Vještine obuhvaćaju specifične manipulativne motoričke sposobnosti, specifične verbalne sposobnosti kao i sposobnosti pojedinaca da uspješno kontaktira, komunicira i održava odnose s djecom i drugim odraslim osobama u svom profesionalnom okruženju.

Osobnost su svi osobni potencijali, od izgleda i osobina ličnosti, preko životnih iskustava do posebnih talenata koje osoba posjeduje i, udružujući ih sa znanjima i vještinama, svakodnevno koristi u ostvarenju svoje profesionalne uloge.

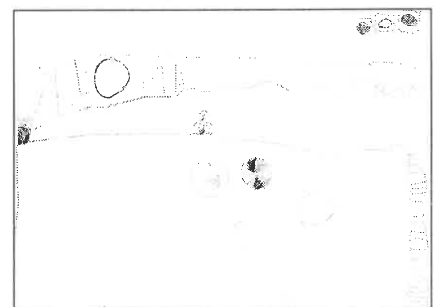
Tanja Babić

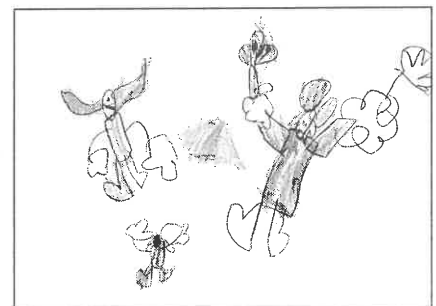
Marija (5,5 g.)

Anja (5,1 g.)

Leona (5 g.)

Josip (4,5 g.)

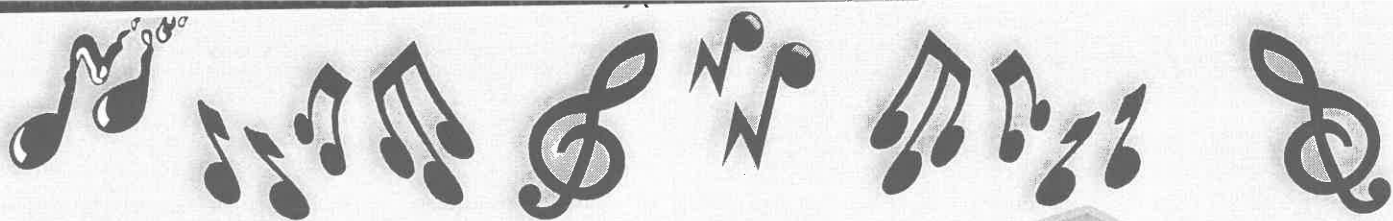

Zagonetka:
*Malena, okrugla,
 veselo skačem.
 Kad na zemlju padnem,
 nikada ne plačem.*

OBOJI !

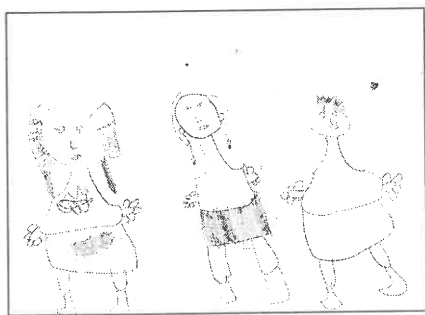
(Odgovor: LOPTA)

PREDSTAVLJANJE KRAĆIH PROGRAMA..... **GLAZBENA IGRAONICA**

Zagonetka:

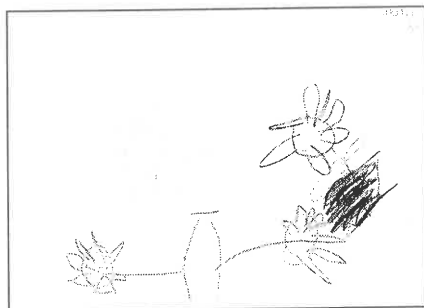
**Ide ravno pa zavije,
po njoj auti jure,
po njoj ljudi žure.**

Leila (4,5 g.)

Anamarija (5,5 g.)

Ariana (3,11 g.)

Nakon što je ministarstvo prosvjete i športa verificiralo plan i program glazbene radionice koji je osmislila Jasminka Nedoklan, ona tu istu glazbenu radionicu uspješno vodi već tri godine (točnije od 2001./2002. školske godine) u prostorijama našeg vrtića. Ovim putem želi nas upoznati s organizacijom rada, na čemu se taj rad zasniva, kakva su iskustva, ciljevi i sl.

Možda da počnemo sa organizacijom rada u skupinama, broju djece...

»Od samog početka formirane su dvije skupine prema uzrastu djece jedna od 3 do 5 godina, a druga od 5 do 7 godina. Svaka skupina broji 15 upisanih, a njih petnaestak već su tri godine polaznici radionice. Upisi se ponavljaju svake školske godine u mjesecu listopadu, a rad radionice traje do kraja svibnja.«

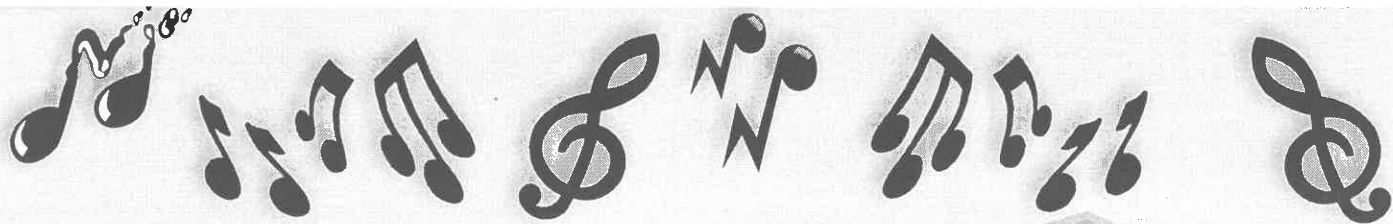
Na čemu se zasniva rad glazbene radionice?

»Rad glazbene radionice zasniva se isključivo na dječjim igrama, pjesmama, plesovima i sviranju. To su igre za razvoj sluha, glazbenog pamćenja, razvoj osjećaja za ritam, igre postave glasa ...«

Što se želi pobuditi kod djece koja pohađaju ovakvu ili slične radionice?

»Uopće, ili čak najmanje je bitno da li će netko od njih biti pjevač, plesač, svirač i aktivno se baviti glazbom. Cilj je glazbom buditi kod djeteta lijepe osjećaje. Igrama, pjesmama, plesovima, slušanjem klasične glazbe na našim druženjima uz glazbeni izraz posebno je važan i razvoj samopouzdanja. Taj se osjećaj još više razvija dječjim nastupima. U prethodne tri godine nastupali smo nekoliko puta za roditelje Božićna priredba i završna priredba u vrtiću, za Dan umirovljenika, Dan majki i za Sv. Nikolu te jedan humanitarni nastup.«

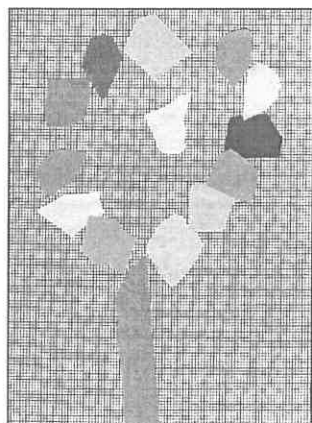

Što pokazuju iskustva iz prethodnih godina?

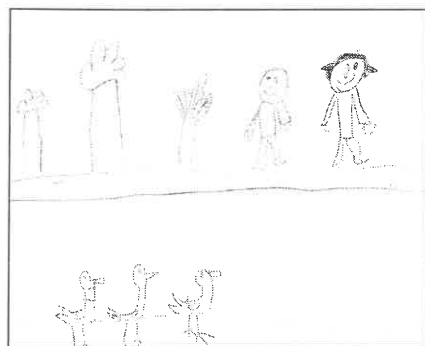
»Tijekom prve godine pratila se dječja pažnja, koncentracija i dolazak djece u pojedinim razdobljima. Dolaskom proljeća primijećen je osjetan pad koncentracije i pažnje što me je motiviralo i potaklo na organizaciju dječjeg festivala. Ta ideja imala je veliki uspjeh. Djeca su se ponovno »probudila«, razveselila roditelje, ali i zainteresirala medije - Radio Mali Lošinj. Prepoznala se kvaliteta dječjeg izraza i festival je u cijelosti emitiran na istom radiju.«

Planovi, ideje, novosti ...?

»Da, da, ali to neka ostane mala tajna.«

Marin (4,4 g.)

Robi (6 g.)

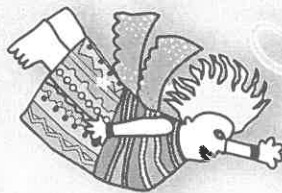
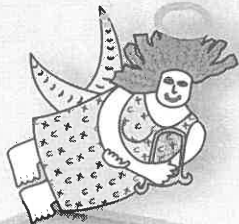
Ines Kučić

Zagonetka:

*Leti zrakom, ptica nije,
zuji, bruji, kukac nije.
Kad je žedan benzin pije
pogodit što je teško nije.*

(Odgovor: AVION)

VJERSKI ODGOJ

Zagonetka:

*Na svakoj kući
strpljivo čuči,
puši se i dimi
ponajviše zimi.*

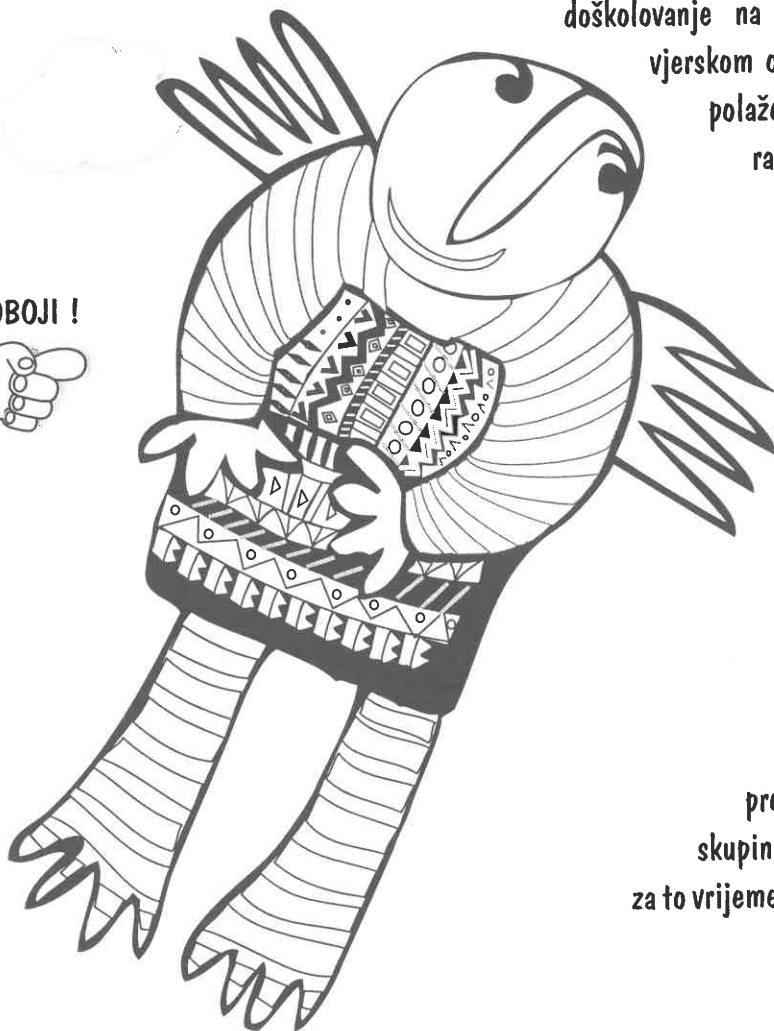
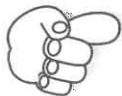
Ministarstvo prosvjete i športa Republike Hrvatske verificiralo je Program vjerskog odgoja za djecu predškolske dobi nakon što ga je 1992. godine odobrila Hrvatska biskupska konferencija. U proljeće 2003. godine po tom Programu vjerskog odgoja u vrtiću »Cvrčak« krenule su sa radom i naše odgojiteljice u vjeri koje će nas upoznati i odgovoriti na neka od pitanja vezana za ovu temu.

Marica Čeliković objasnila je tko može voditi vjerski odgoj, te kako se realizira rad u našoj ustanovi.

»Vjerski odgoj u vrtiću mogu provoditi odgojiteljice kojima je biskup podijelio svoj Kanonski mandat, a koje su prethodno završile jednogodišnje Teološko-katehetsko doškolovanje na Teologiji u Rijeci. Odgojiteljice u vjerskom odgoju i nadalje se stručno usavršavaju polaganjem Katehetskih škola i seminara za rad.

Vjerski odgoj provodi se u tri skupine jednom tjedno, u trajanju 30-45 minuta. U Velom Lošinj u provodi ga Ana Bižaca. U Malom Lošinj obuhvaćena su djeca u godini prije polaska u školu. Dok u skupini »Zečići« odgojiteljica Đurđica Crneković ili u skupini sastavljenoj od »Ribica« i »Mrava« odgojiteljica Marica Čeliković provode sadržaje vjerskog odgoja, djeca koja nisu obuhvaćena programom borave sa odgojiteljicama svojih skupina u aktivnostima koje su one predvidjele za to vrijeme.«

OBOJI !

Ana Bižaca pokušala je objasniti razliku između vjerskog odgoja u vrtiću i onog pri župi.

»Već više godina imam priliku provoditi vjerski odgoj u župi »Porođenje Marijino« u Malom Lošinj, a od prošle godine i u vrtiću »Cvrčak«. Rad u župi i u vrtiću ima sličnosti, ali se i u mnogočemu razlikuje.

Vjerski odgoj u vrtiću organiziran je u sustavu predškolskog odgoja i uvjetovan planom i programom koji je odobren od nadležnog ministarstva.

Za razliku od predškolskog vjerskog odgoja u vrtiću, sadržaj vjerskog odgoja u župi je spontaniji, a djecu dovodi u neposredni kontakt sa crkvom kao građevinom, svećenicima, časnim sestrama ...

Vjerski odgoj i u župi i u vrtiću ima jednu zajedničku crtu djeca se raduju svakom novom susretu».

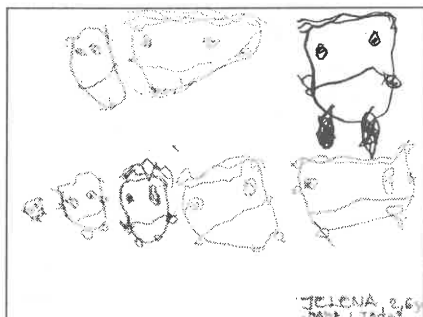
A o planu i programu nešto više rekla je Đurđica Crneković.

U planiranju i ostvarivanju odgojno-obrazovnog procesa vjerski sadržaji moraju biti u skladu sa sadržajima i zbivanjima koja se događaju u djetetovu okruženju prateći ujedno ciklus liturgijske godine. Spomenut ćemo samo neke važnije zadaće plana i programa vjerskog odgoja:

- zadovoljiti djetetovu potrebu za pripadanjem i ljubavlju te na temelju tog iskustva upućivati ga na odnos, susret i autentično približavanje Bogu
- uvoditi dijete u prijateljsku komunikaciju s Bogom putem osobnog molitvenog izražavanja
- obogatiti dječju igru duhovnom dimenzijom kroz sve aktivnosti koje se u vrtiću provode putem različitih oblika izražavanja glazbom, likovnim izričajem, čitanjem biblijskih i književno-umjetničkih tekstova, scenskom lutkom, govorom, pokretom.

I poruka za kraj

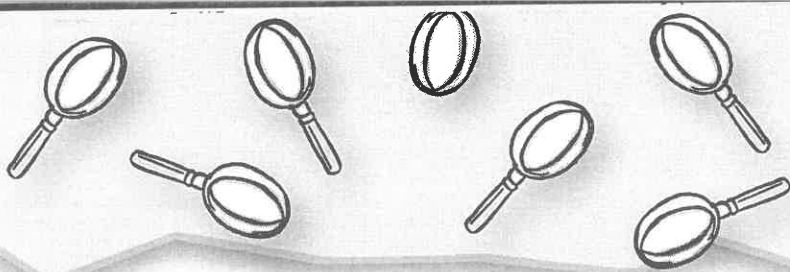
Jelena (2,6 g.)

»Pustite dječicu da dođu k meni,
nemojte im priječiti,
jer takvima pripada kraljevstvo božje«

Ev. po Luki (18,16)

Zagonetka: *Pa ipak, te moje oči
Tri oka imam, mnogo znače
ni jedno ne vidi. za pješake i vozače.*

NEŠTO NOVO

U sklopu dodatnih vrtičkih aktivnosti želja nam je predstaviti i dvije nove, izuzetno zanimljive i korisne radionice koje će uskoro početi svojim radom pod vodstvom naše tete Tanje Babić, stručne suradnice-psihologa našeg vrtića.

Prva od njih zove se »Mali istraživači«, a namijenjena je djeci za poticanje kreativnosti, djeci koja su po svojim sposobnostima «iznad naših očekivanja», a istovremeno očituju ponašanja koja su »ispod naših očekivanja«, djeci koja stalno nešto zapitkuju, neobično glasno razmišljaju, zrelo zaključuju, nova znanja upijaju vrlo brzo, a u isto vrijeme u obitelji su »nemogući i prezahtjevni«, a u vrtiću i školi se »dosađuju« ili su »agresivni i neprilagođeni«.

Cilj radionice je poticati maksimalni razvoj djetetovih sposobnosti uz prilagođavanje specifičnim potrebama i mogućnostima svakog djeteta.

U njoj će se, između ostalog, kreirati poticajni uvjeti kroz obogaćivanje materijalne sredine strukturiranjem prostora; prepoznavati, proširivati i produbljavati djetetovi interesi i spoznaje; poticati oslobađanje i izražavanje kreativnosti u različitim područjima (likovnim, glazbenim,...); razvijati pozitivnu sliku o sebi; poticati radoznalost, logičko i kreativno mišljenje, zaključivanje i rješavanje problema...

Radionicu će polaziti skupine djece od 3 do 7 godina, a u svakoj skupini biti će 10 djece koje će na preporuku odgajatelja i rezultatima pokazanim na psihološkim testovima »odabrati« voditeljica radionice.

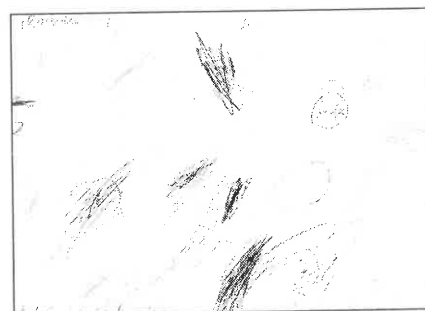
Skupina će se sastajati jednom tjedno u trajanju

radionice od 45 minuta, u DV Cvrčak u svim prostorima vrtića - odgojnim skupinama, posebno opremljenim kutićima i centrima (likovni, dramski, kompjuterski,...) i širem okruženju.

Program radionice ostvarit će stručna suradnica-psiholog Tanja Babić uz suradnju odgajatelja DV Cvrčak koji imaju kreativne sposobnosti, iskustvo u radu s djecom te izrazite sklonosti za određeno područje izražavanja.

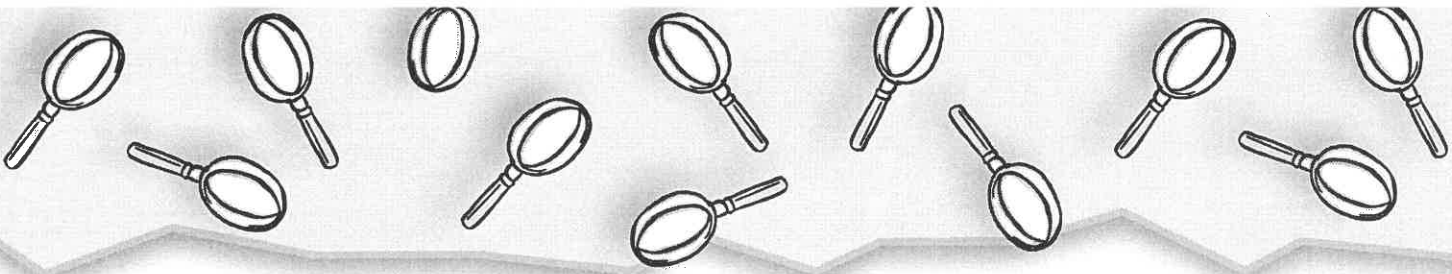
To znači da će stvarati situacije u kojima će dijete imati mogućnost iznošenja osobnih ideja i potreba i gdje će razvijati sigurnost u sebe, samopouzdanje i pozitivnu sliku o sebi, samokontrolu u ponašanju, društvenosti i suosjećajnosti; situacije u kojima će dijete imati mogućnost razvijanja i podržavanja svoje prirodne osjetljivosti za primanje, razumijevanje i izražavanje poruka verbalnim i neverbalnim putem osiguravajući mu način i sadržaj koji najpoticajnije djeluju na njegov cjelokupni razvoj; aktivnosti za poticanje kreativnosti mišljenja, rješavanje problema te kreativnog izražavanja.

Kadrovske i materijalne uvjete za ostvarivanje programa osigurava DV Cvrčak uz podršku i sufinanciranje Grada Malog Lošinja i roditelja.

Monica (2,11 g.)

Druga, vrlo zanimljiva i korisna aktivnost je ciklus radionica namijenjenih roditeljima djece predškolske dobi, a zove se »NIJE LAKO BITI RODITELJ«.

Njen cilj je pomoći roditeljima da poboljšaju komunikaciju sa svojim djetetom; da pomognu svojem djetetu u suočavanju s neuspjehom, uspjehom, kako da primijene humor; kako uživati, rasti i učiti sa svojim djetetom; kreativno i kritički razmišljati; povećati im sposobnost prepoznavanja i izražavanja emocija i odgovarajućeg reagiranja u stresnim situacijama; a najvažnije je da primijene isti način komuniciranja (i odgajatelji i roditelji).

Roditelji će biti spremniji u dočekivanju problema odrastanja, pronaći će rješenje za probleme s kojima su se već suočili, lakše će prevladavati sukobe u obitelji, a naučit će kako pomoći djetetu da si samo pomogne i tako postanu zadovoljni roditelji sretnog i odgovornog djeteta.

Zainteresirani roditelji moći će sudjelovati, u skupinama do 15 roditelja, u tri ciklusa radionica godišnje (sukladno interesu roditelja). Ciklus se sastoji od 10 radionica u trajanju od 2 i pol mjeseca. Održavat će se u poslijepodnevni satima (termin će se odrediti tako da odgovara svim polaznicima-dogovorno). Svaka će radionica trajati oko 90 minuta, a održavat će se u prostorijama DV Cvrčak. Obuhvatit će sve zainteresirane roditelje.

Ciklus sadrži slijedeće radionice:

1. KOMUNIKACIJA U OBITELJI
2. RODITELJSTVO SE MOŽE UČITI
3. KAKO RAZVITI EMOCIONALNU INTELIGENCIJU DJETETA
4. POMOZIMO IM RASTI
5. DIJETE I MEDIJI
6. RAZVOJ POZITIVNE SLIKE O SEBI-NENASILNO RJEŠAVANJE SUKOBA

7. RAZVOJ SAMOPOŠTOVANJA KOD DJECE
8. NAGRADE I KAZNE
9. STRES
10. ULOGA BAKE I DJEDA U ODGOJU DJETETA

Zanimljivost radionica je mogućnost aktivnog sudjelovanja, a ne samo pasivnog slušanja; razmjena iskustava; šaljivi trenuci i slično.

Za realizaciju ovog programa troškove u cijelosti snosi Grad Mali Lošinj, a voditelj je stručna suradnica DV Cvrčak psiholog Tanja Babić.

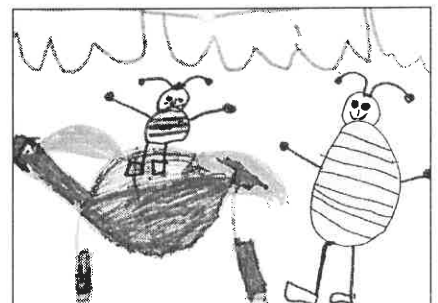
A tko je teta Tanja?

Kao što sam već navela, ona je stručna suradnica našeg vrtića, psiholog. Diplomirala je na Pedagoškom fakultetu u Rijeci - Odsjek za psihologiju, položila je stručni ispit iz područja Predškolske psihologije, završava magistarski rad iz područja Poremećaja u ponašanju Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta u Zagrebu. Završila je postcertifikacijski program iz Realitetne terapije. Objavljuje stručne radove i izlaže na stručno znanstvenim skupovima.

Već četiri godine u našem vrtiću vodi Savjetovalište za roditelje, provodi edukaciju roditelja i odgajatelja organizirajući radionice raznih tema.

Stoga, s punim povjerenjem **PRIDRUŽITE SE I VI !**

Danica Sento

Leopold (6. g.)

To smo mi, Cvrčci

MIŠIČI

PČELICE

SUNAŠČA

RIBICE

BUBAMARE

MRAVI

ZEČIČI

LEPTIRIČI

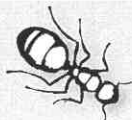
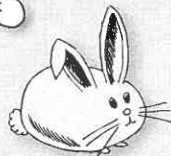
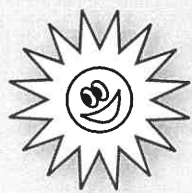
MACE

ŠKOLJKICE

**SMOKVICE i SARDELICE
(Veli Lošinj)**

Zagonetka: *Za sunčanih dana ne miruje više.
ne izlazi iz stana, Tad od kiše vani
a čim počnu kiše, svesrdno nas brani...*

DOGAĐAJI KROZ GODINU U DJEČJEM VRTIĆU »CVRČAK«

01. 9.2003. Početak nove pedagoške godine. Vrtić je prvi put otvorio vrata za nova Sunca i Pčelice, te poneke Školjkice, Mišiče, Bubamare, Mace, Mrave, Leptiriće, Ribice i Zečiče.

02.10.2003. Pogledali smo lutkarsku predstavu «Ježeva kućica» lutkarskog kazališta iz Rijeke.

Od 06.10. do 12.10.2003. Dječji tjedan- izloge banaka i «Mode» ukrasili su plakati sa dječjim crtežima i porukama.

Od 13.10. do 18.10.2003. Dani zahvale za plodove zemlje. Hodnicima vrtića širio se miris kvasca, pečenog kruha, kolača i keksa. 15.10.2003. sve je to ukrasilo štand vrtića na trgu za završnu svečanost.

24.10.2003. Kolaž nastup u holu vrtića svih dječjih grupa na temu jesen.

Studeni 2003. Za vrijedno skupljanje i izradu kućice od tetrapaka sokova i mlijeka «Vindija», skupine «Mravi» i «Leptirići» bili su nagrađeni člankom u Jutarnjem listu, razgovorom na Radio Lošinj u poklonima sponzora «Vindija».

02.12.2003. Skupina «Zečiči» je autobusom otišla u Cres na poklon predstavu «Tri praščića» Lutkarskog kazališta Rijeka i druženje sa djecom dječjeg vrtića «Girice» Cres.

03.12.2003. Velike obljetnice Crvenog križa obogatili su plakati dječjih radova i nastup skupine «Mace».

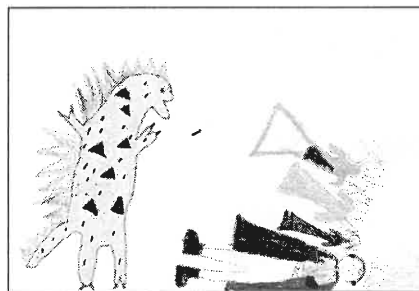
06.12.2003. U noćnim satima Sveti Nikola posjetio je vrtić i pregledao dječje papučiće.

16.12.2003. Veseli odlazak u kino V. Nazor na predstavu «Lijepa riječi» i posjet najdražeg nam Djeda Mraza.

17.12.2003. Djed Mraz posjetio je vrtić i najmanjim Suncima, Školjkicama i Pčelicama podijelio darove, a veliki su mu pjevali plesali i recitirali.

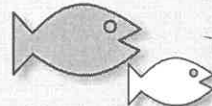
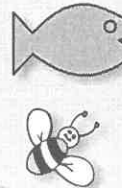
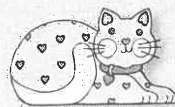
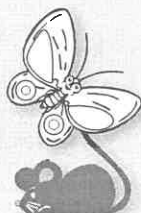
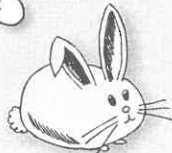
20.12.2003. Bakama, djedama, nonama i noničima lijepa blagdanske želje zaželjela je svojim nastupom skupina «Zečiči» na godišnjoj skupštini Udruge umirovljenika.

Lucija (6. g.)

Andrea (6,1 g.)

22.01. i 26.01.2004. Tete Marica, Jasminka, Marina i Darinka pripremile su scenski nastup »Kolaž o zimi« za svu djecu vrtića.

01.02.- 07.02.2004. Na pitanje »Što je Život?« svoje odgovore djeca su dala kroz crteže i izjave na plakatima i intervjuu za Radio Lošinj obilježivši tako Međunarodni dan Života.

Od 11.02. do 14.02.2004. Humanitarna akcija »Od srca srcu«. Prodajna izložba radova djece i odgajatelja za pomoć u prikupljanju novčanih sredstava za operaciju srca male

Mihaele Bubalo.

Veljača - svaki petak vesele su maškare plesale našim holom, a uz pomoć roditelja od spužve smo napravili vesele bubamare, mišiče, mace, leptiriće, mrave, ribice, i zečiće za zadnji dan karnevala, ali zbog kiše mali karneval je ostao u vrtiću gdje smo se zabavili i naplesali.

25.03.2004. Što znaju o vodi pokazala su djeca iz skupine »Zečići« nastupom na zajedničkoj priredbi vrtića, škole i Društva Naša djeca.

30.03.2004. Predškolci - skupina »Mravi«, »Ribice« i »Zečići« posjetili su Vransko jezero i saznali od kuda nam dolazi voda u slavine.

21.04.2004. Skupine »Leptirići« i »Zečići« otišle su katamaranom na jednodnevni izlet u Rijeku,

pogledali lutkarsku predstavu »Plesna haljina Žutog maslačka«, provozali se u lunaparku i ručali u McDonaldsu.

22.04.2004. Dramska skupina učiteljice Olivele Franko izvela je predstavu »Avanture skakutala i bubamare«.

30.04.-02.05.2004. Skupine »Mace«, »Leptiri« i »Mravi« boravile su na proljetovanju u Staroj Sušici, šetali goranskim šumama i jahali na farmi »Lazac«.

07.05.2004. Skupina »Mravi« i Glazbena igraonica tete Jasminke u kinu V. Nazor otpjevali su, otplesali su i recitirali o mamama.

29.05.2004. Sve vrtičke skupine vježbajući i rekreirajući se obilježile su Svjetski dan sporta.

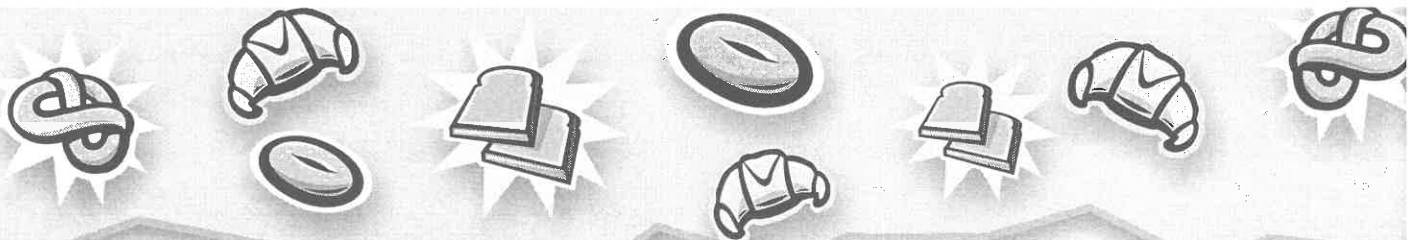
Lipanj 2004. Kao i svake godine, predškolci su se oprostili od vrtičkih dana. Želimo im dobar odmor i puno uspjeha u školi!

Začonetka:

*Uredna sam, uvijek čista,
gusta mi se dlaka blista
i lijep mi je brk.*

*Na tvome se krilu mazim,
ali kada miša spazim, trk!*

Jedan od navedenih događaja ispričat će vam mama Blaženka Vidulić. Da vidimo kako je ona to doživjela!

Dan kruha, Dan zahvalnosti za plodove zemlje.....

ZRNO DO ZRNA POGAČA, SUNCE DO SUNCA .....

Počelo je igrom pravom, al' za kratko, jer složni bili smo svi da za Dane kruha pekari pravi postaćemo mi.

Pjevajući, kecelje smo i marame zavezali, pribor u ruke uzeli, tijesto na stol iznijeli.

Čini nam se samo da ga je nekako bilo malo, jer....

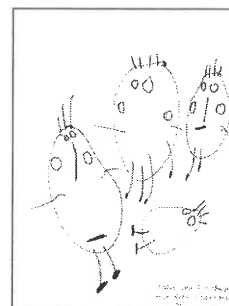
...krenula je mašta da stvara ono za što pekari imaju dara, a mi mali, uz tete i mame stvorili smo pekarske majstorije prave.

I tako za peć spremni, čekali su u redu slanci, i štapići neki, sunca velika i mala sjemenkama raznim začarana, zmiije neke dobre koje do peciva raznih vode, auti mali, ribice morske, a i jedne male buhtle koje su nam nakon ručka zasladile snove.

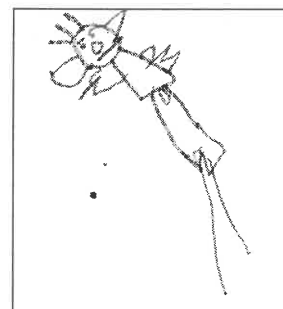
Ali, iznenađenje pravo slijedilo je jutrom ranim. Za Dane kruha, za izložbu u gradu mame naše vrijedne uz **SUNCA** svoja donijele su delicije prave do tetinog stola, i na kraju morate znati...

Divno i krasno svima nam je bilo. Pekarski zanat položili smo svi: i mame i tate i drage tete naše koje nas veselom igrom uvijek iznenade.

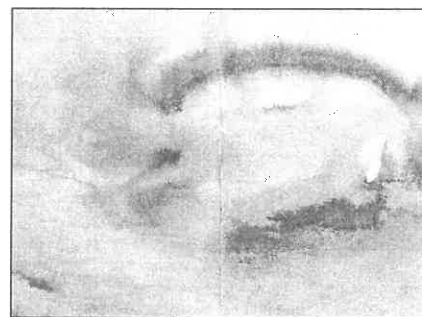
Poruka jedna kratka - igrajte se tijestom, pecite i vi, jer veseli i sretni za Dane kruha biti ćete svi!

Roberta (3,6 g.)

Anamarija (4,11 g.)

Ivona (5,7 g.)

Zagonetka:

**Dobra djeca uvijek paze,
nikad neće da me zgaze.
Nisam zelen, nisam plav,
ja sam, mali, crni....**

HUMOR IZ VRTIĆA

MIŠIĆI

»1 rogov i još jedan rogov«
(rogovi na pužiću) Marin 3,2

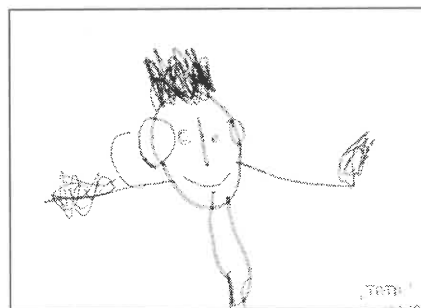
»Ja sam pojeo pišnat«
(špinat) Teo 3,6

»Stavimo tlabetu«
(tabletu) Patricia 3,6

»Ja ću žvačati«
(žvakati) Patricia 3,5

»Ja bih škaralac«
(rezala škaricama) Patricia 3,5

»To je za melitik«
(mjeriti) Marin 3,2

Irina (3,7 g.)

Spremamo se za maskenbal i pitam Petra:
»Mogu li te lijepo maškinkati i ukrasiti?«
»Ne, pa ja nisam bor.«

Pred Valentinovo razgovaramo o ljubavi i Karlo (3,7),
Marin Š. (4) i Petar (4) imaju istu odabranicu Laru
(4,3) koja je odsutna.

Karlo: »Lara će mene izabrati!«

Odgajateljica: »Zašto misliš?«

K: »Kupit ću joj dva balona!«

Marin se umješa i kaže: »Ja ću joj ubrati cvijeće!«

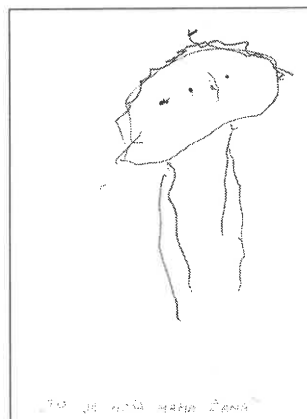
Sutradan pitam Laru što misli o svemu tome i kako će
riješiti problem, a Lara samouvjerenom odgovara: »Ja
ću balon pukuti!«

»A cvijeće?«

»Cvijeće ću uzeti!«, odgovara sramežljivo se
smiješeći.

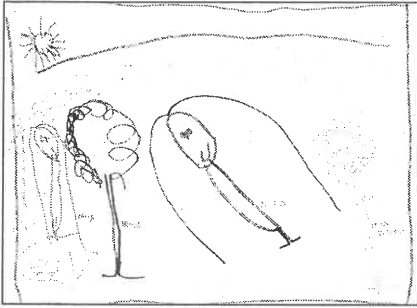
Zagonetka:

**Bilo hladno ili vruće,
nikad ne ide on bez kuće.
Na sebi je vazda nosi,
kad se umori
kad se umori
zavuče se i odmori.**

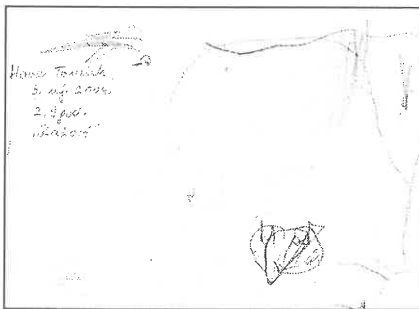

Timon (2,10 g.)

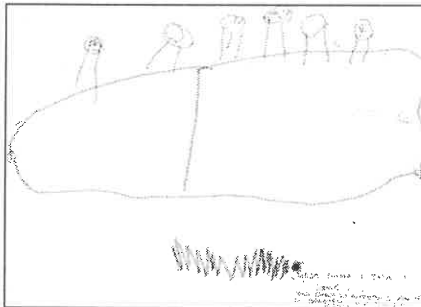
Zagonetka:
Ima četiri uha, dva trbuha.

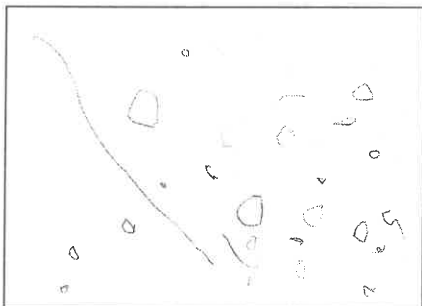
Irina (3,3 g.)

Hana (2,9 g.)

Matko (3,11 g.)

Leon (3,3 g.)

BUBAMARE

David: »Ej, Mario idemo na pivo?«

Mario: »Idemo«

D: »Ma ne, dođi kod menek«

A Leonora koja je slučajno naišla govori:

»A ja imam samo karlovačko!«

RECIKLIRANJE ŽVAKAĆE

Leonora i Roberta spavale su na krevetićima jedna pokraj druge. Probudile su se, oblače se i gle čuda, žvaču žvakaću. Iznenađena sam da je imaju, te ih pitam: »Odakle vam ta žvakaća?«

Leonora: »Dala mi Roberta.«

Teta Marica: »Što iz usta?«

Leonora: »Da.«

Teta: »A odakle tebi žvakaća, Roberta?«

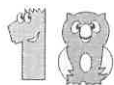
Roberta: »Pa našla sam je na majici. Zaljepljenu.«

PODJELA RUČKA S PRIJATELJEM

Sven je pojeo ručak i želi još. »Zaboravio« je pri tome reći čarobnu riječ »molim« i ja (teta Marica) čekam da se sjeti da bih mu odnijela hranu. Upravo spuštam posudu hrane na njihov stol kad vidim da mu Petar iz svog tanjura punu žlicu maneštre spušta u tanjur. Pitam Petra: »Pa Petre zašto si iz svog tanjura stavio u njegov? Znaš da se to ne smije raditi?«

Petar: »Pa kad mu ti nisi dala!«

Ja: »Ja sam čekala da se on sjeti čarobne riječi »molim«.

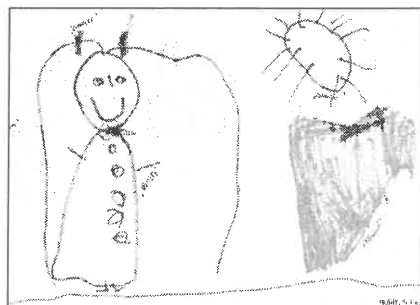

USPAVANKA ZA LOPOČ

Na malenom, modrom jezeru, okruženom šibljem i vrbama, cvjetao je veliki lopoč. Čitav dan promatrao je plavi nebeski svod, a noću treperenje zvijezda. promatrao je to iz dana u dan, pa je na kraju postao silno umoran od promatranja. A kako i ne bi! Bio je peteljkom čvrsto prikovan za dno jezerceta i nije mogao nikud otploviti. On to možda i nije želio, jer bio je postojan i strpljiv. Ali nikako nije mogao zaspati, a to mu je smetalo. Gotovo se razbolio od nesanice i neprestanog promatranja užarene Sunčeve kugle. Htio je sklopiti svoje snježnobijele latice i zaspati u miru.

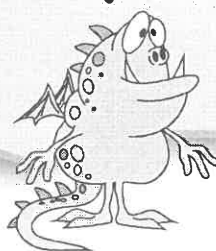
Zato je zamolio bumbara koji je neprestano oblijetao oko njega: »Otpjevaj mi uspavanku, dragi prijatelju!«. Bumbar je bio dobroćudan pa je pokušao ispuniti želju umornog lopoča. Zujao je i zujao kao što to samo bumbar može, ali se lopoč od neprekidnog zujanja još više razbudio. Zamolio je svoju susjedu žabu koja je stanovala na velikom zelenom listu da mu ona pomogne. I žaba je spremno započela svoje jednolično kreketanje, ali ni to nije bila prava uspavanka za osjetljivi lopoč. Možda bi mu mogao pomoći cvrčak, ali on je stanovao vrlo daleko u polju i sigurno se ne bi usudio doći čak na sredinu jezerceta gdje je živio lopoč. Možda bi mu mogao pomoći i slavuj, taj najslavniji pjevač

među pticama, ali, na žalost, njegovo gnijezdo uništila su dva nemilosrdna dječaka i on se, ljut, odselio iz onog kraja. I možda bi tako protekli mjeseci i mjeseci, i možda bi se lopoč privikao da nikad ne spava... Ali ipak, nešto se zbilo kao što to uvijek biva u bajkama. Jednog jutra lopoč se potužio svom prijatelju lahoru koji mu je svakodnevno nježno milovao bijele latice: »Lahore, htio bih čuti neku lijepu uspavanku jer ne mogu zaspati! Otpjevaj mi neku!«. Lahor je nevidljiv i nježan. On se ne smije i ne govori, ali može letjeti bolje od svake ptice. Ispunio je molbu umornom lopoču, svojim nježnim dahom pokrenuo je trstiku koja je uspravno rasla uz obalu jezerceta i ona je tiho, sasvim tiho zašuštala. Čitavo prijevodno pokretao je lahor trstiku i ona je nastavljala svoju jednoličnu pjesmu. To je bila prava uspavanka za lopoč, i on je ubrzo zaspao. Odonda svi koji žive uz jezero znaju da je šuštanje trstike najljepša uspavanka i nitko ih ne može uvjeriti u protivno. Naravno, trstiku pokreće vjetar i on je zapravo važan, ali njega nitko ne primjećuje, jer on je nevidljiv.

Irina (3,7 g.)

Zagonetka: **U** naše bake staklene očiće.

PREPORUČUJEMO ZA ČITANJE...

Ovaj put želimo vam reći nešto o bajkama i pričama... One su tako moćne i vječne! Dok ih slušamo ili čitamo daju nam krila da odletimo u neki drugi, imaginarni svijet. Otvaramo vrata u nove prostore, upoznajemo nove svjetove, granice mogućeg su pomaknute - letimo, lebdimo, u dubine mora poniremo... ima li tome kraja?

Bajke su opčinile i neke psihoanalitičare Freuda, Junga, te ih potakle da im posvete puno više pažnje.

Gerlinde Ortner, dječja psihologinja, objašnjava da se služi bajkama i u terapijske svrhe.

«Djeca se, prema iskustvu, poistovjećuju s junacima priča te s oduševljenjem preuzimaju ponuđene ideje i prijedloge za rješenje problema.»

Tako je nastala i u tu svrhu napisana knjiga «Bajke koje pomažu djeci» (Priče protiv straha i agresivnog ponašanja te sve što trebate znati kada ih čitate djeci za djecu od 3 do 7 godina). Autorica nas želi uputiti »kako bez ikakve prisile možemo motivirati dijete na promjenu ponašanja» a sve to uz pomoć čudesnih bajki i priča. Mi, odrasli «možemo naučiti kako ispravno reagirati na poremećaje u ponašanju djeteta i bolje ga razumjeti te što činiti (ili nikako ne činiti) kada je riječ o različitim dječjim nestašlucima, neurednosti ili neposlušnosti, ali i o drugim poteškoćama kao što je noćno mokrenje, mucanje ili teškoće pri uključivanju u dječji vrtić ili školu.»

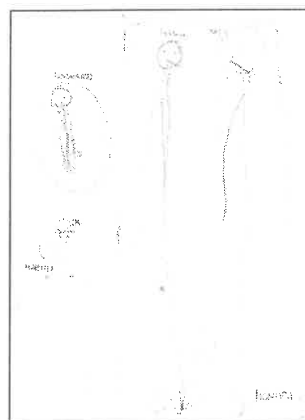
Dragi Veliki i Odrasli, mi imamo izbor pokušati ili ne. Ali s bajkama mislim da nećemo pogriješiti, kao i uz «ljubav, razumjevanje i strpljenje...»

P.S. Još vam možemo preporučiti od iste autorice i «Nove bajke koje pomažu djeci»

(Priče o svađi, strahu i nesigurnosti te ono što bi roditelji trebali znati o tome za djecu od 6 do 10 godina)

Uredništvo

Monika (4,2 g.)

Zagonetka:

Što je na lijevoj, a što na desnoj ruci?

Priča za mame i tate

Ako je vaše dijete neposlušno

IGRA INDIJANACA

Petra i Roman igraju se indijanaca. Dogovaraju se o tajnim znakovima i šalju signale, kao što to rade pravi indijanci. Sigurno znaš da se indijanci dimnim znakovima sporazumijevaju na daljinu. Ili pak oponašaju glasanje životinja. Na taj način prenose poruke koje razumiju pripadnici samo njihovog plemena.

Petra i Roman najradije se igraju s drugom djecom. Tajnim znakovima mogu međusobno priopćavati stvari koje razumiju samo oni, a ne i ostala djeca.

Tako, primjerice, Petra upozorava Romana kada ga Pavao hoće uhvatiti odostrag. Ili Roman javi Petri za neko skrovito mjesto na kojemu je ostala djeca sigurno neće tako brzo pronaći. Naravno, svaka skupina djece ima svoje tajne znakove, to je takva igra. Djeca se rijetko svadđaju jer se drže pravila koja su postavila za igru Indijanaca. Petrini i Romanovi roditelji iznenađeni su što njihova djeca tako dosljedno poštuju pravila igre. Kod kuće baš i nisu uvijek tako dosljedni. Roditelji se dosjete nečega. Svoju zamisao odmah iznesu djeci: »Znamo da nije uvijek ugodno biti poslušan. Igrajmo se kod kuće Indijanaca pa će vam biti lakše slušati roditelje.«

Indijanci su vrlo složni i međusobno si pomažu, kao i mi u obitelji. Nije li tako? Plemenska su pravila neoboriv zakon i svi ga se moraju pridržavati. Poglavica, koji ima najveću odgovornost, određuje što svaki član zajednice mora raditi, ali isto tako sluša savjete drugih kako bi mogao pravedno i mudro odlučiti. Igrajmo se, dakle, indijanske obitelji i dogovorimo tajne znakove, kao što je, primjerice, pucketanje prstima, pljeskanje ili zviždanje. Ti će nam tajni znakovi služiti kao signali za međusobno upozorenje ako se netko ne pridržava obiteljskih pravila koja smo prije toga donijeli. Ako si cijeloga tjedna bio dobar Indijanac, u nedjelju ćeš biti poglavica. To znači da smiješ odrediti što će se kuhati, kamo ćemo ići na izlet te tko će se i kako igrati s tobom. Slažeš li se? Radujmo se igri indijanaca i poslušnim indijancima.

Što o tome trebaju znati roditelji?

Poslušnost odnosno neposlušnost djece (izvan kriznih razdoblja) kamen su kušnje za odgojne sposobnosti roditelja. Ako roditelji samo izdaju naredbe, ako su nedosljedni, zabranjuju, prigovaraju, ne mogu se međusobno dogovoriti o načinu odgoja i pokazuju svoje nejedinstvo pred djetetom - onda se ono ne može naučiti poslušnosti.

Najčešći je uzrok neposlušnosti odgojna nespretnost i nedosljednost roditelja. Ponekad je neposlušnost, kao i mnoga druga nepoželjna ponašanja samo sredstvo s pomoću kojeg dijete želi na sebe svratiti pozornost.

U nekim je slučajevima neposlušnost prosvjed protiv prestrogih roditeljskih pravila. Kada bi se u nekim obiteljima zabilježile sve opomene izrečene u jednom danu, mogla bi se napisati knjiga. »Dođi već jednom! Zar ne čuješ? Koliko te puta moram zvati?! Odmah to ostavi! Stotinu sam ti puta već rekla da to ne smiješ dirati! Strašan si! Sve što kažem uđe ti na jedno uho, a izađe u drugo. Dođi! Ostavi to! Prestani! Dođi već jednom! Hodaj lagano, ne lupaj nogama po podu. Moraš hodati lagano! Jesi li gluhi?! Susjedi će se žaliti zbog te buke. Spusti to! Jesi li

(Odgovor: PRSTI)

Jesi li to konačno spremio? Odmah to spremi! Požuri malo! Napravi to već jednom!

Stalno moram pospremati za tobom! Zar ne možeš biti poslušan? Čime sam to zaslužila? Moji živci!! Koliko ti još puta moram reći da me slušaš? I tako dalje.

Nestrpljenje i uzrujanost roditelji prenose na dijete. Ono - ili odgovara na isti način ili se pravi »gluho«. Zbog neprestanih opomena, dijete otupi na ono što se od njega traži doživljava samo pojačanu pozornost, koja, kako smo već nekoliko puta spomenuli, potiče nepoželjno ponašanje te nikako ne pomaže da dijete postane poslušno.

Trebali biste se samokritički osvrnuti na vaše ponašanje: koliko ste uzrujani, čudljivi, nedosljedni, netolerantni, neprilagodljivi, i kakve to nemoguće zahtjeve postavljate djetetu?

»Poslušnosti mora biti« - taj je zahtjev opravdan ako se misli na pridržavanje određenih normi kojima se štiti dijete i njegova okolina te koje omogućuje red i bolji zajednički život. Međutim zahtjev za poslušnošću nema opravdanja ako se očekuje da dijete sluša samo zato što se to od njega traži. Zadaća je roditelja da djetetu omoguće da samo dođe do određenih spoznaja. Najbolje je to učiniti bez dosadnih propovijedi, dovoljna su kratka i razumljiva objašnjenja. Pritom je važno strpljenje i dosljednost, jednako kao i razumijevanje za dječje ponašanje. Ne možete očekivati da će dijete postati poslušno »na pritisak puceta«, posebno ne ako ste ga iznenada izbacili iz neke njegove ugodne zookupljenosti. Ako vašem djetetu posebno teško pada učenje poslušnosti, možete igru Indijanaca učiniti vedrijom i možete je skratiti. »Indijanski tajni znak«, koji je dijete izabralo, služi mu kao signal, kao podsjetnik, da se mora pridržavati unaprijed dogovorenih pravila. Sve dok određene norme ponašanja ne »prijeđu u krv«, ne smije se očekivati da će dijete samo od sebe slušati. Zbog toga ta pomoćna sredstva i imaju smisla i nužna su. »Tajni indijanski znakovi« odgajaju i roditelje kako im ne bi prešlo u naviku da drže dosadne propovijedi i kako ne bi neprestanim opomenama nehotice izazvali neposlušnost kod djeteta. Znak treba dati najviše tri puta za redom. Prije nego se znak da treći put, dakle - posljednji put, dijete treba izvršiti određenu radnju koju roditelj traži i tako postaje »pobjednik«. Radi nadziranja cijeloga postupka te radi radosti i motivacije djeteta potrebno je svaki dan bilježiti uspjeh i pohvaliti dijete. U tu se svrhu mogu lijepiti točkice ili okititi indijanski nakit šarenim perima. Uspjeh se računa počevši od »stanja jest«. To znači da ne smijete očekivati velike uspjehe već na samom početku. Svaki mali napredak morate popratiti pohvalom.

Tjedna nagrada za pobjednika - biti »indijanskim poglavicom« jedan dan - nije samo dodatni poticaj, nego pomaže djetetu da se osjeća kao ozbiljni član obitelji. Da dijete ne bi postavljalo nemoguće zahtjeve, dajte mu da bira između tri mogućnosti. I vi se morate »poslušno« pridržavati dogovorenih pravila te potpuno ispuniti sve što ste obećali - to je samo po sebi razumljivo. Koliko će cijeli taj program imati uspjeha, ovisi o vašoj sposobnosti ispravne procjene situacije i samokritičnosti te o tome jeste li uspjeli oduševiti dijete i izazvati kod njega zanimanje za igru.

Zagonetka:

Ima bodlje kao jež, a raste na prozoru.

Igra za djecu i roditelje

NEKAD DAVNO...

Sjećate li se svojih prvih iskustava sa školom ili vrtićem? Kako je to bilo onda kad ste vi bili mali, a škola i sve njene tajne i izazovi tako jako veliki? Sjećate li se svoje vrtičke tete? Pamтите li svoju prvu učiteljicu? Dođu li vam u sjećanje sva pitanja na koja nikad niste dobili odgovore?

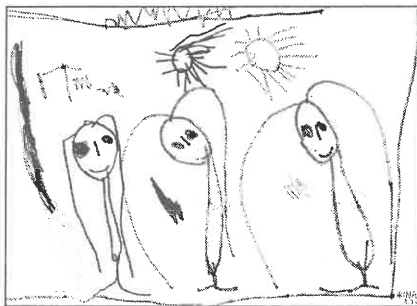
- * Zašto moram spavati u vrtiću, kad mi se ne spava?
- * Zašto moram jesti kad nisam gladna?
- * Zašto moram sjediti u klupi za vrijeme sata?
- * Zašto moram sjediti u zadnjoj klupi iz koje ne vidim što učiteljica piše i ne čujem dobro što učiteljica priča?
- * Zašto na tjelesnom svi moramo imati bijele majice i plave hlačice?
- * Zašto učiteljicu ne zanima što ja mislim o svijetu, već od mene traži da ponavljam ono što je ona rekla?
- * Zašto me primjeti samo kad dignem ruku, a nekad ni tad?
- * Zašto ne dobijem peticu uvijek kad sam aktivna, ali dobijem jedinicu ako sam nemirna na satu?
- * Zašto mi mama i tata ne znaju odgovoriti na moja pitanja, već mi samo kažu da ne razmišljam o glupostima i da bi mi bolje bilo da napišem zadaću, jer su i oni išli u školu pa su sada živi i zdravi?

Sad kad ste odrasli, sjetite li se tih pitanja kad razgovarate sa svojom djecom o školi i vrtiću, ili jednostavno nastavljate tradiciju i ponavljate ono što ste neprekidno slušali od svojih roditelja, učitelja, baka i rođaka?

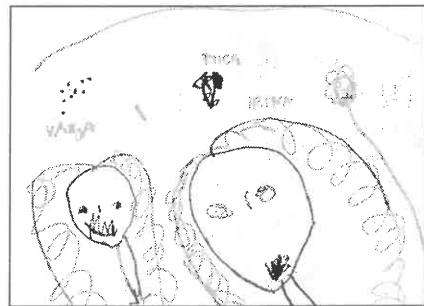
Jeste li stvarno izgubili svaku nadu u to da se stvari mogu promijeniti?

Filip (4,2 g.)

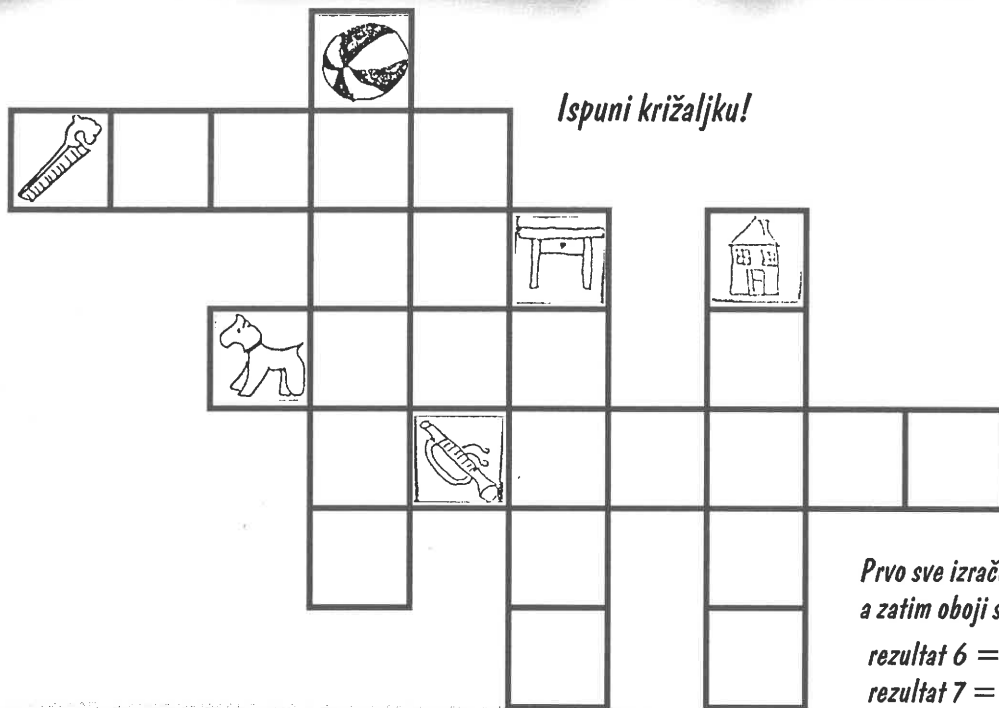

Irina (3,7 g.)

Irina (3,7 g.)

za kraj

Ispuni križaljku!

Prvo sve izračunaj,
a zatim oboji sve dijelove crteža ovako:

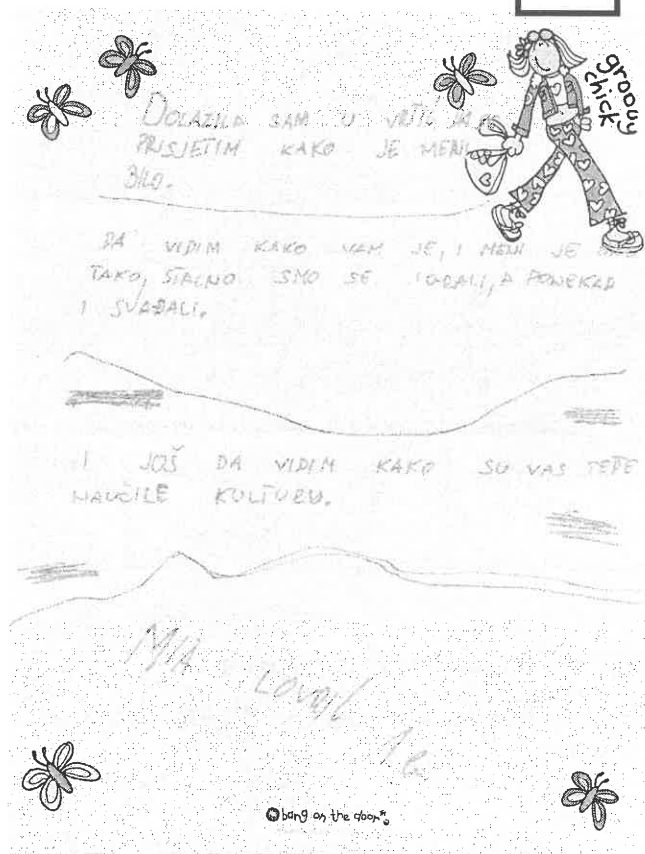
rezultat 6 = zeleno

rezultat 7 = plavo

rezultat 8 = žuto

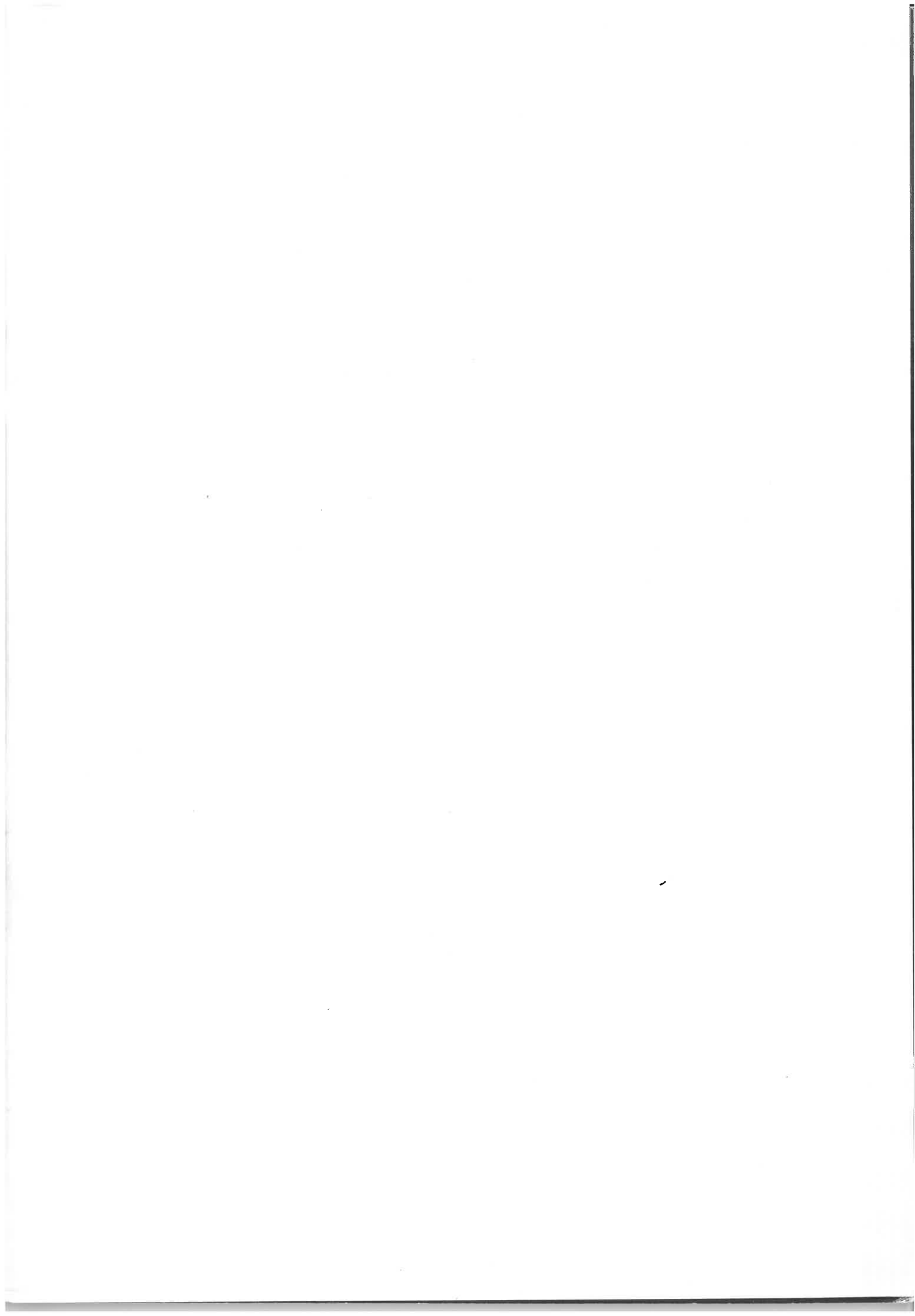
rezultat 9 = crveno

rezultat 10 = ružičasto

Zagonetka:

Može letjeti, a nema krila.

Spustila se kiša, naljutila miša, samo cvijeće nije na kišu se smije ...

Marija (5,5)

